

ע"פ 30/24 - פלוני נ' מדינת ישראל

פלילי - שיקולי ענישה

פלילי - חוק העונשין - עבירות כלפי קטינים ונכים

פלילי - חוק העונשין - עבירות מין

בית המשפט העליון בשבתו כבית משפט לערעורים פליליים

ע"פ 30/24

לפני:

כבוד השופט נ' סולברג
כבוד השופטת ד' ברק-ארז
כבוד השופט ח' כבוב

פלוני

נ ג ד

המערער:

1. מדינת ישראל

2. מתלוננת

המשיבות:

ערעור על פסק הדין של בית המשפט המחוזי
בירושלים, מיום 20.11.2023 בת"פ
60661-05-22, שניתן על-ידי כבוד השופט א'
נחלון

כ"ז בסיון התשפ"ד (3.7.2024)

עו"ד עמרי כהן

תאריך הישיבה:

בשם המערער:

בשם המשיבות:

פסק-דין

השופט נ' סולברג:

1. ערעור על גזר הדין של בית המשפט המחוזי בירושלים, מיום 20.11.2023, בת"פ 60661-05-22 (השופט א' נחלון), שבגדרו נגזרו על המערער 29 חודשי מאסר לריצוי בפועל, ועונשים נלווים. עוד

חויב המערער בתשלום פיצוי כספי לנפגעות העבירה, בסך כולל של 12,000 ₪.

ההליך בבית המשפט המחוזי

2. ביום 23.1.2023, הרשיע בית המשפט המחוזי את המערער, על-פי הודאתו במסגרת הסדר טיעון, בביצוע 3 עבירות של מעשים מגונים בקטינה לפי סעיף 348(א) לחוק העונשין, התשל"ז-1977 (להלן: חוקהעונשין), ובעבירה של החזקת פרסום תועבה לפי סעיף 214(ב3) לחוק העונשין. ההסדר לא כלל הסכמה לגבי העונש.

3. ביום 20.11.2023, נגזר דינו של המערער. תחילה קבע בית המשפט המחוזי, כי אין להמתין עם גזר הדין המתנה נוספת, מעבר לפרק הזמן שניתן לצורך גיבוש הערכת המסוכנות. זאת, בשל התרשמות שירות המבחן כי תהליך הטיפול עודנו באיבו, וצפוי להיות ממושך; מאחר שהמתנה נוספת עלולה לפגוע בשיקום הקטינה, נפגעת העבירה; ובהינתן ששיקולי הענישה העיקריים, במקרים דוגמת ההליך הנוכחי, הם גמול והרתעה. עוד צוין, כי אפילו היה המערער משלים בהצלחה את הליך הטיפול, עדיין נדרש היה להטיל עליו עונש מאסר לתקופה ממושכת.

4. לצורך קביעת מתחם העונש ההולם, בחן בית המשפט המחוזי את הערכים המוגנים שנפגעו, את מידת הפגיעה בהם, את מדיניות הענישה הנוהגת ביחס לכל אחת מן העבירות, כפי שזו עולה מפסיקה קודמת, וכן את הנסיבות הנוגעות לביצוע העבירה. נוכח מכלול השיקולים המתואר, העמיד בית המשפט המחוזי את מתחם העונש ההולם על 28-60 חודשי מאסר. בבואו לגזור את העונש בתוך המתחם שנקבע, שקל בית המשפט המחוזי מספר שיקולים לקולה: הודאת המערער במיוחס לו ונטילת האחריות על-ידו; היעדר הרשעות קודמות; הליך הטיפול שבו החל המערער, בתחום המיני; ושהותו של המערער במעצר, מאחורי סורג וברית, משך כ-6 חודשים, ובהמשך - כשנה בפיקוח אלקטרוני. לצד זאת, קבע בית המשפט המחוזי, כי "נסיבות המקרה אינן מלמדות על התקיימות התנאים לחריגה ממתחם הענישה מטעמי שיקום". על יסוד האמור נפסק, כי העונש שיש להשית על המערער מצוי בקרבה לתחתית המתחם, והוא הועמד על 29 חודשי מאסר לריצוי בפועל.

מכאן הערעור שלפנינו.

5. טוען המערער, כי שגגה יצאה תחת ידו של בית המשפט המחוזי, עת דחה את המלצת שירות המבחן, בתסקיר המעדכן, לדחות את מועד גזר הדין בעניינו ולאפשר לו להמשיך בהליך הטיפול שהחל בו. כמו כן, מלין המערער על חומרת עונשו. לדבריו, בשל הסיכוי הממשי לשיקומו, נדרש היה לסטות לקולה ממתחם הענישה שנקבע.

דין והכרעה

6. לאחר שעיינו בגזר הדין של בית המשפט המחוזי, על נימוקיו, ונתנו דעתנו על טענות הצדדים מזה ומזה, אלו שבכתב ואלו שבעל-פה, באנו לכלל מסקנה כי דין הערעור - להידחות.

7. התסקיר מאת שירות המבחן, הריהו חשוב ומקצועי, אך עודנו המלצה בלבד, שאינה מחייבת את בית המשפט (ראו: ע"פ 2032/15 ממנ' מדינת ישראל, פסקה 17 (11.8.2015)); בפרט נקבע, בהקשר שבו עסקינן, כי "כאשר עסקינן בהמלצה של שירות המבחן לדחות את מועד מתן גזר הדין לצורך מיצוי הליך שיקומי, עומדים מנגד שיקולים שונים, וביניהם האינטרס בסופיות הדין; הפגיעה הנגרמת להרתעת היחיד והרבים מכך שהעונש ירוצה זמן מה לאחר ההרשעה; והשפעת הדחייה על שיקומם של נפגעי העבירה ועל הנאשם עצמו" (ע"פ 1170/15 פלוני נ' מדינת ישראל, פסקה 18 (11.1.2016)). נוכח שיקולים אלה, שאותם הביא בית המשפט המחוזי במניין; ובשים לב לפרק הזמן שחלף זה מכבר, בין הכרעת הדין לגזר הדין, כמו גם לקצב התקדמותו של ההליך הטיפולי; אין עוד מקום להידרש לעניין זה.

8. באשר לטענת המערער בעניין העונש שהושת עליו, כלל נקוט בידנו, שלפיו לא בנקל תתערב ערכאת הערעור בגזר הדין של הערכאה הדיונית; אפשרות זו שמורה למקרים חריגים ונדירים, שבהם נפלה טעות מהותית בגזר הדין, או שניכרת סטיה קיצונית ממדיניות הענישה הנהוגה במקרים דומים (ראו: ע"פ 3091/08 טרייגר נ' מדינת ישראל, פסקה 11 (29.1.2009); ע"פ 126/22 מדינת ישראל נ' פלוני, פסקה 10 (27.4.2022)). העניין דנן, אינו נמנה על מקרים יוצאי דופן אלה. עבירות המין שאותן ביצע המערער - חמורות וקשות. מעשים אלו מצדיקים ענישה מחמירה, כגמול הולם, ולמען יראו וייראו - המערער עצמו ועברייני מין פוטנציאליים. על כגון דא, אמרתי בשעתו את הדברים הללו, והם ישימים גם לענייננו: "ניצול תמימותם של ילדים קטנים לצורך סיפוק מיני, מעמיד את תאוות הפוגע במרכז בבחינת 'אני ואפסי עוד'. בתי המשפט מבקשים לשמש מגן וצינה לקטינים, ולפיכך יש לנהוג ביד קשה עם עבריינים המנצלים אותם ופוגעים בנפשם הרגישה" (ע"פ 5386/19 פלוני נ' מדינת ישראל, פסקה 13 (15.6.2020)). חומרה זו של המעשים, ובחינתם אל מול מדיניות הענישה הנוהגת, שפורטה ונבחנה היטב על-ידי בית המשפט המחוזי, מלמדים כי בהחלט לא החמיר עם המערער יתר על המידה.

9. אין גם מקום לקבל גם את טענת המערער, שלפיה לא הוקנה משקל הולם לשיקולי השיקום בעניינו, וכי נדרש היה לסטות לקולה ממתחם העונש שנקבע. תסקירי שירות המבחן, כמו גם הערכת המסוכנות בעניינו של המערער, מלמדים כי הלה מצוי בשלב ראשוני של ההליך הטיפולי; כברת דרך עוד לפניו. לא ניתן אפוא לקבוע כי קיים "סיכוי של ממש" לשיקום המערער, כזה שיש בו כדי להוביל לחריגה לקולה ממתחם העונש ההולם, כמצוות סעיף 40ד(א) לחוק העונשין (ראו: ע"פ 6637/17 קרנדל נ' מדינת ישראל, פסקאות 24-25 (18.4.2018)). עוד יש לציין בהקשר זה, כי בית המשפט

המחוזי שקל את נסיבותיו האישיות של המערער ואת ההליך הטיפולי שבו החל - אלו הם שהביאו לגזירת עונש המערער בחלקו התחתון של מתחם הענישה.

10. סוף דבר: גזר דינו של בית המשפט המחוזי - מנומק ומפורט. השיקולים הרלבנטיים - הובאו כולם בחשבון. האיזון - נכון. בנסיבות אלה, אציע לחברי לדחות את הערעור.

ניתן היום, ח' בתמוז התשפ"ד (14.7.2024).

ש ו פ ט

ש ו פ ט ת

ש ו פ ט
